

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Dosar nr. 15270/2023

*Domnului Roman Ioan
Primar*

COMUNA VIȘOARA, JUDEȚUL CLUJ

Adresa: Comuna Vișoara, nr. 589, jud. Cluj, cod poștal 407590

Fax: 0264-327561

E-mail: primarie@comunaviisoara.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 18378/.....4.III.2023

RECOMANDAREA

Nr. ⁹⁶..... din4.III.2023... 2023

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor în urma reportajului publicat, în data de 26 mai 2023, pe portalul de știri turdanews.ro, intitulat "Minora din Vișoara dată dispărută a fost găsită! Unde era?", fiind solicitate informații de la:**

- **Inspectoratul de Poliție Județean Cluj** referitoare la: a) demersurile efectuate în vederea găsirii minorei în vârstă de de ani, comuna Vișoara, inclusiv motivul părăsirii domiciliului; b) date despre persoanele care au găzduit-o pe minoră în intervalul de o lună cât a lipsit de la domiciliu, inclusiv motivele pentru care nu au sesizat autoritățile în acest interval raportat la vârsta minorei; c) împrejurările în care s-a produs plecarea, dacă este prima plecare a acesteia; d) adresa familiei minorei pentru a ne putea adresa serviciului de asistență socială; e) dacă minora a fost victimă abuzului, neglijării, exploatării sau a oricărei forme de violență fizică sau psihică anterior plecării, respectiv în intervalul în care a lipsit și măsurile luate în acest sens; f) dacă a fost sesizată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj și/sau Primăria comunei Vișoara în acest caz;

- **Primăria comunei Vișoara, județul Cluj** cu privire la: a) situația actuală a minorei în vârstă de de ani, măsurile luate în urma plecării voluntare și motivul părăsirii domiciliului; b) dacă minora este la prima plecare, concluziile evaluării situației acesteia, inclusiv transmiterea în copie a ultimei anchete sociale realizate la familie; c) dacă minora beneficiază de un program personalizat de consiliere psihologică/psihoterapie.

inclusiv frecvența ședințelor și persoana care le asigură; d) măsurile luate de autoritatea publică locală pentru sprijinirea familiei, în special în ceea ce o privește pe minoră; e) unitatea de învățământ la care este înscrisă și situația școlară a acesteia; f) dacă minora se află într-o situație de risc abuz, neglijare în familie, abandon școlar, etc; g) modalitatea efectivă de monitorizare a minorei și a familiei anterior incidentului, precum și după acest incident; h) măsurile luate de primărie pentru prevenirea separării minorei de familie; i) modalitatea de colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj în gestionarea acestui caz.

În cuprinsul răspunsului transmis de Primăria comunei Viișoara au fost detaliate aspecte privind familia și componența acesteia, informații despre locuința familiei și condițiile de trai, precum și un scurt istoric al minorei și al familiei. Deși, prin adresa transmisă au fost solicitate informații cu privire la unitatea de învățământ la care este înscrisă și situația școlară a acesteia, detalii despre o posibilă situație de risc în care s-ar putea afla minora (abuz, neglijare în familie, abandon școlar, etc), modalitatea efectivă de monitorizare a minorei și a familiei anterior incidentului, precum și după acest incident, măsurile luate de primărie pentru prevenirea separării minorei de familie și modalitatea de colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj în gestionarea acestui caz, autoritățile locale nu au transmis aceste date.

Or, este cunoscut faptul că, indiferent de formă ia o dispariție (plecare voluntară, dispariție accidentală sau nevoluntară - rătăcire, răpire, sechestrare, traficare etc.) această situație relevă disfuncționalități la nivelul familiei de origine, respectiv: deficiențe de comunicare între părinți și copii, lipsa de supraveghere a minorului, existența unor situații tensionate, starea de sărăcie, care produce diverse frustrări, modele de comportament disfuncționale receptate în familie, etc.

În contextul dispozițiilor **art. 118 alin. (1) din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statuază în mod expres că persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: *"a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor; c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa; e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local."* Mai mult, angajații instituțiilor publice care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de neglijare au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului, conform prevederilor **art. 89 alin (3) din Legea nr. 272/2004**.

De asemenea potrivit **art. 113 coroborat cu art. 114 din Legea nr. 272/2004** autoritățile administrației publice locale au obligația să garanteze și să promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitățile administrativ-teritoriale, asigurând prevenirea separării copilului de părinții săi, să implice colectivitatea locală în procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii. *"În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fără a se limita, oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști. Rolul acestor*

structuri este atât de soluționare a unor cazuri concrete, cât și de a răspunde nevoilor globale ale respectivei colectivități. (3) Mandatul structurilor comunitare consultative se stabilește prin acte emise de către autoritățile administrației publice locale.” (art. 114 alin. (2)).

Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială, precum și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea au fost aprobate prin H.G. nr. 691/2015.

Conform art. 2 lit. g) din Anexa nr. 2 - Metodologie din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea situația de risc reprezintă orice situație, măsură sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp, iar serviciul public de asistență socială, în îndeplinirea atribuției de monitorizare și analizare a situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială și a realizării activității de prevenire a separării copilului de familia sa, va identifica situațiile de risc la care este supus copilul și care impun acordarea de servicii și beneficii.

Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială (art. 6), Mai mult potrivit art. 4 din aceeași anexă ”Situația de risc a copilului trebuie analizată cel puțin din următoarele aspecte: a) situația economică a familiei; b) situația socială a familiei; c) starea de sănătate a membrilor familiei; d) nivelul de educație al membrilor familiei; e) condițiile de locuit ale familiei; f) existența unor comportamente la risc identificate în cadrul familiei.”

Serviciul public de asistență socială are obligația, potrivit dispozițiilor art. 39 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată, cu modificările și completările ulterioare, să ia toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie. Orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, cu modificările și completările ulterioare, stabilește prin art. 2 alin. (3) faptul că, asistența socială, prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Responsabilitatea privind dezvoltarea propriilor capacități de integrare socială și implicarea activă în soluționarea situațiilor de dificultate revine fiecărei persoane, precum și familiei acesteia, autoritățile statului intervenind prin crearea de oportunități egale și, în subsidiar, prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate. Persoanele au dreptul de a fi informate asupra conținutului și a modalităților de acordare a măsurilor și acțiunilor de asistență socială (art.4).

Conform art. 65 ”(1) Copilul are dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lui, în condițiile legii. (2) Asigurarea creșterii și dezvoltării

copilului se află în responsabilitatea părinților. (3) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea și menținerea relațiilor personale cu acesta, prin asigurarea creșterii, educații și întreținerii sale. (4) Părinții copilului au dreptul să primească asistența de specialitate în vederea îngrijirii, creșterii și educației acestuia, precum și să fie informați asupra drepturilor și obligațiilor lor."

În temeiul art. 66 "(1) Statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de autoritățile/instituțiile publice cu atribuții în domeniu. (3) Copilul are dreptul de a beneficia de măsuri de asistență socială, în funcție de situația sa personală și de situația socio-economică a familiei sau a persoanelor în întreținerea cărora se află. (4) Pentru realizarea obligațiilor ce le revin față de copil, autoritățile administrației publice centrale și locale susțin familia prin acordarea de beneficii de asistență socială, precum și prin asigurarea de servicii sociale, (5) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de stat, precum și de orice persoană fizică sau juridică, publică ori privată." "Măsurile de asistență socială pentru familie nu sunt acordate pentru compensarea sarcinilor specifice acestora, ci ca forme de sprijin destinate, în principal, menținerii copilului în familie și depășirii unei situații de dificultate, reconcilierii vieții de familie cu viața profesională, încurajării ocupării pe piața muncii." (art. 67 din Legea nr. 292/2011)

Raportat la prevederile art. 8 alin. 7 lit. a) Anexa 3 din H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, compartimentul de asistență socială *„monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale”.*

Cadrul legal incident în speță se circumscrie, de asemenea, dispozițiilor cuprinse în: Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, cu modificările și completările ulterioare, O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare și Constituția României.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Comunei Vișoara, județul Cluj, în temeiul art. 154 alin. (1) și alin. (6) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă funcția de garant al respectării

drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, va dispune măsurile necesare pentru:

1. *Completearea fișei de identificare a riscurilor pentru atât pentru minoră _____ cât și pentru ceilalți minori din familia domnului _____ cu domiciliul în comuna _____ a, sat _____ nr. _____ județul Cluj și, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6) din Anexa nr. 2 - Metodologie din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin HG nr. 691/2015, întocmirea și aprobarea planurilor de servicii în termenul legal.*

2. *Implicarea Consiliului Comunitar Consultativ constituit la nivelul Comunei Vișoara în analizarea și identificarea unor soluții, la nivel local, pentru sprijinirea familiei și a minorilor, monitorizarea eficientă a copiilor și o intervenție promptă, la nevoie în scopul prevenirii separării copiilor de familie.*

Primarul comunei Vișoara, județul Cluj va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro), în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Instanția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în anexa, va prelucra și datele personale în baza legislațiilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care reveste unui interes public sau care rezultă din exercitarea atribuțiilor publice cu care este înzestrat titularul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instanța Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. (1) lit. a) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea protecției legilor privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instanței noastre, de în cadrul instanțelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi deosebite către alte autorități sau instanțe publice ori către autorități cu care instanța Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie deosebite în acest scop trebuie să vă exercitați dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară eficientării sarcinilor de serviciu și pentru asigurarea continuității activităților domeniului de activitate/serviciilor/bucurilor teritoriale/controlul anual din cadrul instanței Avocatul Poporului de relații publice, patrimoniu, formulare de punere de vedere, organizarea, derularea și monitorizarea activităților de către instanțele de judecătorească competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizită, asistență a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încheiere a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea/formularea de declarație rezonantă cu informații datele după care vor fi accesate în baza legislațiilor aplicabile. Personalitatea și datele personale sunt prelucrate de către instanța Avocatul Poporului și în scopul de asigurare a accesului la date, de notificare, stocare, distribuție, în conformitate cu dispozițiile art. 17-19 din RGPD, precum și dreptul de a daune a prelucra la ANSPDPC pentru scopul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, precum și pentru transmiterea acestor informații la instanța ANSPDPC sau la adresa anspdpc@anspdpc.ro. NU amă să înlocuim și/sau prelucram datele dvs. cu caracter personal în baza informațiilor de la alți terți, inclusiv în baza legislațiilor aplicabile în domeniul de activitate.

